

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 11.3.2021 r.
COM(2021) 114 final

2021/0059 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

**w sprawie stanowiska, które ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej w odniesieniu do
planowanej decyzji uczestników Porozumienia w sprawie oficjalnie wspieranych
kredytów eksportowych**

UZASADNIENIE

1. PRZEDMIOT WNIOSKU

Niniejszy wniosek dotyczy decyzji ustalającej stanowisko, które ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej przez Komisję w kontekście Porozumienia w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych („Porozumienie”) w odniesieniu do planowanej decyzji w sprawie zmiany postanowień Porozumienia dotyczących kosztów lokalnych. Określają one maksymalny odsetek wartości wspieranej umowy eksportowej, który może obejmować produkty i usługi pozyskiwane lokalnie, tj. w kraju przeznaczenia, w przeciwieństwie do państwa wywozu lub państwa trzeciego. Planowana decyzja zwiększyłaby ten maksymalny odsetek, zapewniając większą elastyczność zgodnie z realiami rynkowymi.

2. KONTEKST WNIOSKU

2.1. Porozumienie w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych

Porozumienie jest „dżentelmeńską umową” między UE, USA, Kanadą, Japonią, Koreą, Norwegią, Szwajcarią, Australią, Nową Zelandią i Turcją, która ma na celu stworzenie ram dla uporządkowanego korzystania z oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych. W praktyce oznacza to ustanowienie równych warunków działania (w ramach których konkurencja opiera się na cenie i jakości wywożonych towarów i usług, a nie na oferowanych warunkach finansowych), przy jednoczesnym działaniu na rzecz eliminacji subsydiów i zakłóceń w handlu związanych z oficjalnie wspieranymi kredytami eksportowymi. Porozumienie weszło w życie w kwietniu 1978 r. na czas nieokreślony i chociaż otrzymuje wsparcie administracyjne Sekretariatu OECD, nie jest aktem prawnym OECD¹.

Porozumienie jest regularnie aktualizowane, aby uwzględnić zmiany na rynku finansowym i w ramach polityki, mające wpływ na udzielanie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1233/2011² stanowi, że wytyczne zawarte w Porozumieniu mają zastosowanie w Unii, a zatem stały się prawnie wiążące w UE³. Zmiany warunków Porozumienia są włączane do prawa UE w drodze aktów delegowanych zgodnie z art. 2 wymienionego rozporządzenia.

2.2. Uczestnicy Porozumienia w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych

Komisja Europejska reprezentuje Unię na posiedzeniach uczestników („uczestnicy”) Porozumienia, jak również w pisemnych procedurach podejmowania decyzji przez uczestników Porozumienia. Decyzje w sprawie wszystkich zmian Porozumienia podejmowane są w drodze konsensusu. Stanowisko Unii jest przyjmowane przez Radę i omawiane przez państwa członkowskie na forum grupy roboczej Rady ds. kredytów eksportowych⁴.

¹ W rozumieniu art. 5 Konwencji o OECD.

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1233/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zastosowania niektórych wytycznych w dziedzinie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych oraz uchylające decyzje Rady 2001/76/WE i 2001/77/WE (Dz.U. L 326 z 8.12.2011, s. 45).

³ W przeszłości wcześniejsze wersje Porozumienia były już transponowane do prawa UE w drodze decyzji Rady.

⁴ Decyzja Rady w sprawie ustanowienia Grupy ds. Koordynacji Polityki w zakresie Ubezpieczeń Kredytów, Poręczeń i Kredytów Finansowych (Dz.U. 66 z 27.10.1960, s. 1339).

Art. 62 Porozumienia stanowi, że „Uczestnicy regularnie dokonują przeglądu funkcjonowania Porozumienia. W ramach przeglądu uczestnicy badają, między innymi, procedury powiadamiania, wdrażanie i funkcjonowanie systemu zróżnicowanej stopy dyskonta (DDR), zasady i procedury dotyczące pomocy wiązanej, zagadnienia dopasowania, wcześniejsze zobowiązania i możliwości uczestnictwa w Porozumieniu większej liczby krajów”.

2.3. Planowany akt uczestników Porozumienia w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych

Na 141. posiedzeniu uczestników Porozumienia, które odbyło się w czerwcu 2019 r., uczestnicy omówili projekt wniosku UE w sprawie zwiększenia oficjalnego wsparcia dla kosztów lokalnych. Projekt wniosku spotkał się z pozytywnymi reakcjami ze strony innych uczestników, jedna z delegacji zastrzegła jednak swoje stanowisko i zwróciła się do UE o przedstawienie dodatkowych informacji i wyjaśnień.

Na kolejnym posiedzeniu uczestników Porozumienia w listopadzie 2019 r. powrócono do kwestii zwiększenia oficjalnego wsparcia dla kosztów lokalnych. Dyskusja dotyczyła ewentualnych poprawek do projektu wniosku, między innymi ograniczenia pokrycia kosztów lokalnych do konkretnych sektorów lub krajów. Uczestnicy nie osiągnęli jednak wspólnego stanowiska, a dyskusje zostały przełożone na kolejne posiedzenia. Na 144. posiedzeniu uczestników Porozumienia w czerwcu 2020 r. delegacja, która nie poparła projektu wniosku UE, przedstawiła kontrpropozycję dotyczącą wsparcia kosztów lokalnych. Propozycja ta nie uzyskała poparcia ze strony innych uczestników, ale zaproponowano i omówiono rozwiązania kompromisowe i poprawki mające na celu rozwiązanie nierozstrzygniętych kwestii.

UE dokonała przeglądu projektu wniosku, odnotowując opinie wyrażone na poprzednich posiedzeniach uczestników Porozumienia i przedłożyła projekt wniosku kompromisowego na 145. posiedzeniu uczestników, które odbyło się w dniu 17 listopada 2020 r. Niektórzy uczestnicy zasugerowali niewielkie poprawki do projektu wniosku kompromisowego. Po wymianie poglądów wszyscy uczestnicy wyrazili poparcie dla projektu wniosku kompromisowego w połączeniu z proponowanymi poprawkami. Uczestnicy Porozumienia mają przyjąć decyzję w sprawie projektu wniosku kompromisowego Unii w drodze procedury pisemnej.

3. STANOWISKO, JAKIE MA BYĆ ZAJĘTE W IMIENIU UNII

Główne zasady oficjalnego wsparcia dla kosztów lokalnych określono w art. 10 Porozumienia. Stanowi on, że oficjalne wsparcie dla kosztów lokalnych nie może przekraczać 30 % wartości umowy eksportowej (treść krajowa i dostawy z państw trzecich). Postanowienia te wprowadzono w 2006 r., kiedy to zwiększono maksymalny poziom oficjalnego wsparcia z 15 % do 30 % wartości umowy eksportowej. W ostatnich dziesięcioleciach nastąpiły znaczne zmiany w strukturze światowego handlu i modelach produkcji. Pojawienie się globalnych łańcuchów wartości zmieniło sposób, w jaki eksporterzy pozyskują dostawy: przedsiębiorstwa, których główna produkcja mieściła się kiedyś przede wszystkim w jednym kraju, obecnie optymalizują swoje zaopatrzenie na podstawie oszczędności kosztowej i dostępności geograficznej, a pojedynczy produkt końcowy jest często wynikiem użycia linii produkcyjnych i montażowych w wielu krajach. Unijny przemysł eksportowy od dawna domaga się większej elastyczności kosztów lokalnych. Obecne ograniczenie wsparcia kosztów lokalnych sprawia, że warunki konkurencji dla eksporterów z UE są niekorzystne w porównaniu z eksporterami w krajach niezwiązanych Porozumieniem.

Planowana decyzja w sprawie zwiększenia oficjalnego wsparcia dla kosztów lokalnych oznaczałaby podniesienie maksymalnego poziomu kosztów lokalnych do 40 % wartości

umowy eksportowej w krajach o wysokim dochodzie⁵ (kraje kategorii I w Porozumieniu) oraz do 50 % w krajach o średnim i niskim dochodzie (kraje kategorii II w Porozumieniu). Postanowienia dotyczące kosztów lokalnych zawarte w uzgodnieniu sektorowym w sprawie kredytów eksportowych w zakresie energii odnawialnej, łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej oraz inżynierii wodnej zostałyby dostosowane do postanowień dotyczących kosztów lokalnych w głównej części Porozumienia. Ponadto do Porozumienia dodano by klauzulę przeglądową przewidującą dokonanie przeglądu po upływie trzech lat od wejścia w życie nowych postanowień dotyczących kosztów lokalnych.

W związku z tym zaleca się, aby stanowisko Unii polegało na zatwierdzeniu planowanej decyzji uczestników Porozumienia w drodze procedury pisemnej w celu zwiększenia oficjalnego wsparcia dla kosztów lokalnych.

4. PODSTAWA PRAWNA

4.1. Proceduralna podstawa prawna

4.1.1. Zasady

Art. 218 ust. 9 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) określa tryb przyjmowania decyzji ustalających „stanowiska, które mają być zajęte w imieniu Unii w ramach organu utworzonego przez umowę, gdy organ ten ma przyjąć akty mające skutki prawne, z wyjątkiem aktów uzupełniających lub zmieniających ramy instytucjonalne umowy”.

Pojęcie „akty mające skutki prawne” obejmuje akty, które mają skutki prawne na mocy przepisów prawa międzynarodowego dotyczących danego organu. Obejmuje ono ponadto instrumenty, które nie są wiążące na mocy prawa międzynarodowego, ale mogą „w sposób decydujący wywrzeć wpływ na treść przepisów przyjętych przez prawodawcę Unii”⁶.

4.1.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Planowany akt może w sposób decydujący wywrzeć wpływ na treść przepisów UE, a mianowicie na rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1233/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zastosowania niektórych wytycznych w dziedzinie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych oraz uchylające decyzje Rady 2001/76/WE i 2001/77/WE. Wynika to z faktu, iż art. 2 przedmiotowego rozporządzenia stanowi, że „Komisja przyjmuje akty delegowane zgodnie z art. 3 w celu zmiany załącznika II w wyniku poprawek do wytycznych, uzgodnionych przez uczestników Porozumienia”.

W związku z tym proceduralną podstawą prawną proponowanej decyzji jest art. 218 ust. 9 TFUE.

4.2. Materialna podstawa prawna

4.2.1. Zasady

Materialna podstawa prawna decyzji przyjętej w trybie art. 218 ust. 9 TFUE jest uzależniona głównie od celu i treści planowanego aktu, którego dotyczy stanowisko, jakie ma być zajęte w imieniu Unii. Jeżeli planowany akt ma dwojaki cel lub dwa elementy składowe, a jeden z tych celów lub elementów da się określić jako główny, zaś drugi ma jedynie pomocniczy charakter, decyzja przyjęta na mocy art. 218 ust. 9 TFUE musi mieć jedną materialną

⁵ Kraje określone co roku przez Bank Światowy według wskaźnika DNB na mieszkańca.

⁶ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 7 października 2014 r., C-399/12 Niemcy/Rada, ECLI:EU:C:2014:2258, pkt 61–64.

podstawę prawną, tj. podstawę, której wymaga główny lub dominujący cel lub element składowy.

4.2.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Główny cel i treść planowanego aktu odnoszą się do wspólnej polityki handlowej. Materialną podstawą prawną proponowanej decyzji jest w związku z tym art. 207 TFUE.

4.3. Wniosek

Podstawą prawną proponowanej decyzji powinien być art. 207 ust. 4 akapit pierwszy TFUE w związku z art. 218 ust. 9 TFUE.

5. PUBLIKACJA PLANOWANEGO AKTU

Planowana decyzja uczestników zmienia Porozumienie, należy ją zatem opublikować w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej po jej przyjęciu.

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, które ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej w odniesieniu do planowanej decyzji uczestników Porozumienia w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 207 ust. 4 akapit pierwszy w związku z art. 218 ust. 9,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Porozumienie w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych („Porozumienie”) jest prawnie wiążące w UE zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1233/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zastosowania niektórych wytycznych w dziedzinie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych oraz uchylającym decyzje Rady 2001/76/WE i 2001/77/WE⁷.
- (2) Na 145. posiedzeniu w dniu 17 listopada 2020 r. uczestnicy („uczestnicy”) Porozumienia uzgodnili przyjęcie w drodze procedury pisemnej decyzji w sprawie zmiany Porozumienia w celu zwiększenia oficjalnego wsparcia dla kredytów eksportowych w postaci kosztów lokalnych.
- (3) Należy ustalić stanowisko, które ma być zajęte w imieniu Unii w sprawie decyzji, która ma zostać przyjęta przez uczestników Porozumienia w drodze procedury pisemnej, ponieważ, zgodnie z art. 2 rozporządzenia (UE) nr 1233/2011, planowana decyzja może w sposób decydujący wywrzeć wpływ na treść prawa Unii.
- (4) Planowana decyzja o zwiększeniu oficjalnego wsparcia dla kosztów lokalnych powinna dostosować zawarte w Porozumieniu postanowienia dotyczące wsparcia kosztów lokalnych do obecnych struktur handlu i modeli produkcji. Globalne łańcuchy wartości zmieniły decyzje eksporterów w zakresie zaopatrzenia, a większość eksporterów obecnie pozyskuje dostawy z wielu krajów i, coraz częściej, z miejsc, w których znajdują się nabywcy. Aby zapewnić unijnym eksporterom większą elastyczność i umożliwić stosowanie optymalnych strategii zaopatrzeniowych, należy zwiększyć pułap oficjalnego wsparcia dla kosztów lokalnych z 30 do 40 % wartości umowy eksportowej w krajach o wysokim dochodzie oraz z 30 do 50 % wartości umowy eksportowej w krajach o średnim i niskim dochodzie,

⁷

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1233/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zastosowania niektórych wytycznych w dziedzinie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych oraz uchylające decyzje Rady 2001/76/WE i 2001/77/WE (Dz.U. L 326 z 8.12.2011, s. 45) („rozporządzenie (UE) nr 1233/2011”).

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Stanowisko, które ma być zajęte w imieniu Unii w ramach procedury pisemnej na posiedzeniu uczestników Porozumienia w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych w odniesieniu do planowanej decyzji o zwiększeniu oficjalnego wsparcia dla kosztów lokalnych, określono w załączniku do niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Komisji.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*